

7. mese

[illegible]

Pánczél Anna Mária

Ajánlás

Lackfi János Papagájhal című könyvét azoknak ajánljuk, akik szeretik a mai magyar irodalmat, édes anyanyelvünk játékosságát és szívesen elmélkednek a bennünket körülölelő gyönyörű világ néha kuszának tűnő dolgain. A kötetben humor, érzelem és életbölcsség keveredik, miközben a szerző sajátos, színes világot tár elénk- akárcsak maga a papagájhal, amelynek neve is a sokszínűséget jelképezi. Azért ajánljuk ezt a könyvet, mert Lackfi János írásai egyszerre szórakoztatnak és elgondolkodtatnak. A kötet olyan témákat vet fel, amelyek mindannyiunkat érintenek: család, szeretet, hétköznapi csodák, emberi kapcsolatok. Lackfi János Papagájhal című könyve érzékenyen és játékosan tárja fel az emberi létezés mélységeit. A könyv központi motívuma a teremtés: annak öröme és felelőssége, ahogyan az ember saját életét és kapcsolatait formálja. Ajánljuk mindazoknak, akik szeretnék diákjaikkal a teremtés, az ön-és társismeret és az emberi felelősség témáit e mesekönyvön keresztül megközelíteni. A történetek olvasása fejleszti az empátiát, a nyelvi kifejezőkészséget, a fantáziát és a kreatív gondolkodást. Segíti az érzelmi intelligencia, az önismeret és a nyitottság fejlődését, miközben játékos formában tanít arra, hogyan lássuk meg a mindennapokban rejlő szépséget és értelmet. A gyerekek megtanulhatják, hogy a természet nem csupán háttér, hanem Isten ajándéka, amit felelősséggel, hálával kell őriznünk. A Papagájhal olvasása után az ember felismeri, hogy minden apró lénynek, embernek és természeti csodának helye és értéke van a teremtett világ rendjében. A könyv olvasása után más szemmel nézünk a világra és talán jobban értékeljük az apró örömöket is.

Mielőtt fejest ugranánk ebbe a különleges teremtésvédelmi mesekönyvbe, a gyerekek megismerkedhetnek Lackfi János életével, munkásságával. Ez a munka egy ötletgyűjtemény, mely komplex módon dolgozza fel a fejezeteket. Figyelembe vettük a gyermekek mozgás- és játékigényét, a szociális kompetenciák fejlesztésének kiemelt szerepét. Törekedtünk a változatosságra, a sokszínűsésre, igyekeztünk olyan lehetőségeket kollégáink elé tární, melyek az ország bármely iskolájában hasznára és örömére válnak diáknak és pedagógusnak egyaránt. Nem hagytuk figyelmen kívül a modern platformokat és a tantárgyi koncentrációt sem.

Kellemes és hasznos időtöltést, feltöltődést, ráeszmélést és sok-sok őszinte, mély beszélgetést kívánunk!

Német Mária

7. mese

Eukaliptuszpörkölt

Amelyben megtudhatjuk, hogy a világban minden mindennel összefügg; minden és mindenki jó valamire.

Választ kaphatunk arra a kérdésre: lehet-e az eukaliptuszból pörköltet főzni?

Valamint: fény derül a papagájhal titkára.

Osztály: 3-6. évfolyam

A foglalkozás témája: Az „Eukaliptuszpörkölt” című teremtés mese feldolgozása

A foglalkozás cél- és feladatrendszere: Lackfi János: A papagájhal titka című teremtés meséből az „Eukaliptuszpörkölt” című teremtés történet feldolgozása.

Olvasási, szövegértési, kommunikációs képességek, digitális kompetencia, figyelem, emlékezet, memória, logikai és analízis képességek fejlesztése, együttműködési képesség fejlesztése. Képzelet, fantázia fejlesztése.

Az óra didaktikai feladatai: Meglévő ismeretek rendszerezése. Új ismeretszerzés, ismeretbővítés, rögzítés.

Tantárgyi kapcsolatok: Magyar irodalom, hittan, informatika, természettudomány, digitális kultúra, idegen nyelv, vizuális kultúra, technika.

Felhasznált források: Lackfi János: A papagájhal titka című teremtés mese.

(További felhasznált források a feladatoknál).

Időkeret	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	
3 perc	A téma bevezetése: -A mai foglalkozáson az „A papagájhal titka” könyvből az „Eukaliptuszpörkölt” című fejezetet ismerjük meg. -Tudjátok-e, hogy mi az az eukaliptusz? -Hol őshonos? -Mire használják? -Hol találkozhatunk vele az otthonunkban? -Vajon lehet-e belőle pörköltet főzni?	Tanítói közlés, beszélgetés indítása. Tanulói válaszok meghallgatása.	Beszélgetés.	Eukaliptusz olaj, eukaliptusz fürdőszó, törülőkendő... https://www.notino.hu/green-idea/ (Utolsó letöltés:2026. 05. 05.)	Lehetséges válaszok: Az eukaliptusz egy növény. Ausztráliában a koalák táplálkoznak vele. A mi éghajlatunkon is megterem. Pörköltet nem tudunk belőle főzni, de gyógynövényként használjuk.
5 perc	Motiváció, ráhangolódás: -Mi az a pörkölt? -Főzzünk mi is ma egy olyan pörköltet, ami segíthet a világunk jobbá tételében!	Tanítói kérdések. Tanulói fantázia beindítása.			

	-Mit tennél bele? -A történet hallgatása közben gondolkozz azon, hogy milyen „pörköltet” főznél a világ megmentésére!				
5 perc	A történet tanítói bemutatása.	Felolvasás.	A történet meghallgatása.	Lackfi J: A papagájhal titka című könyv 8. fejezete: 37-41. oldal	
5 perc	Válaszadás a megfigyelési szempontokra. -Írjátok fel a pörkölt-höz valókat egy papírdarabra, és azt dobjátok bele a lábasba!	„Pörköltfőzés”	Feltett kérdésekre válaszkeresés. „Pörköltfőzés” Tanulói válaszok: pl. egy kanál napsütést, két csipet türelmet, egy marék esőerdőt, egy bögre tiszta csapvizet, három evőkanál megértést, egy pohár elfogadást...	Nagy piros zománcos lábas (vagy más edény). Papírlapok, íróeszközök. Fakanál a megkeveréshez.	Egy közös világmegmentő „pörkölt főzése.”
20 perc	A történet feldolgozása:	Tanítói irányítás.	Bemutatkozás.	Előzetes feladatként a	

	Játékok plüssökkel 1.Ki vagyok én-bemutakozás. A gyerekek körben ülnek, mindenki az ölében tart egy plüssállatot. A soron lévő gyerek „kikölcsönzi” a plüssének a saját hangját. Az állat nevében kell bemutatkoznia. Pl: -Én egy koala vagyok, kicsit álmos, és eukaliptusz-illatú a bundám. A többi plüss „visszaköszönhet” (integetnek a mancsukkal), vagy feltehetnek egy kérdést az új jövevénynek. 2. Találjon meg a gazdám! A terem közepén egy nagy kosárba vagy dobozba beletesszük az összes plüssállatot. A gyerekeknek csukott szemmel, tapintás alapján kell megtalálni a sajátjukat. Ha sikerült,			foglalkozásra behozott kedvenc plüss állatok. Nagy kosár, vagy doboz.	
		A játék koordinálása.	A saját plüssjáték megtalálása.		

	mondanak róla egy tulajdonságot és az állatot a padokra ültetik.				
3 perc	Csoportalakítás puzzle játékkal. 6 szín, 6 csoport – színválasztás alapján. -Milyen állatok szerepeltek a történetben?	A képrészletek kirakása az asztalra, színes hátlapokkal felfelé.	Színes képrészlet választása. Képek összeillesztésével válaszadás a tanítói kérdésre. Csoportok kialakítása.	Puzzle darabok (a történetben található állatok képei feldarabolva, színes papírra ragasztva). A színes papírok a szivárvány színei. 1.számú melléklet	Állatok képei kinyomtatva és feldarabolva 5-6 részre, ill. fölragasztva színes papírokra úgy, hogy a színes részek kicsit kilógjanak a képrészlet mögül. (Darabszám az osztálylétszámtól függ).
20 perc	Állatinterjú. 1. -Keressétek meg a történetben azt az állatot, amelyik a puzzleén szerepel! Gyűjtsetek róla szöveg segítségével minél több tulajdonságot! 2. Villáminterjú – az összegyűjtött tulajdonságok bemutatása. Két gyerek párban áll: az egyik a riporter, a másik a választott állat.	Feladatkijelölés. Segítő irányítás.	Tulajdonságok gyűjtése csoportmunkában. Interjú – két gyerek csoportonként.	A puzzléből kirakott állatkép. Papírlapok, íróeszközök. A papagájhal titka című könyv 37.oldal, 38.oldal, 40-41.oldal kiemelt részletei csoportonként kijelölve, közös olvasásra.	Az állatokról a saját meglévő tudásuk alapján is írhatnak még tulajdonságokat. A riporternek olyan tulajdonságokat kell feltennie, amelyekre

	A riporter 3-5 kérdést tesz fel az „állatnak” az összegyűjtött tulajdonságok segítségével.	A riportok koordinálása.		Összegyűjtött tulajdonságok leírva csoportonként.	az összegyűjtött tulajdonságok alapján a társa tud válaszolni. Pl.: Milyen íze van az eukaliptusznak? vagy Hogyan érzed magad a víz alatt? ...
15 perc	Szivárványos játék csoportforgóban. -Fordítsátok meg az állatokat ábrázoló kép darabokat úgy, hogy a színes felük legyen felfelé! -Rakjátok így újra össze a puzzlét! -Minden gyerek keressen a plüssállatán egy domináns színt, vagy egy hozzákapcsolható színt, és helyezték rá a megfelelő színfoltra! Pl.: A plüss koala: zöld, vagy kék, mert az eukaliptusz levél ilyen színű. A papagájhal dzsóker, bármelyik színhez kapcsolható. A plüssmedvék sárgák, mert mézet esznek és az is sárga színű...	A választott színek megbeszélése tanítói irányítással.	Színfoltok kiválasztása, a plüssállatok elhelyezése. A választások indoklása.		A puzzle-játék színes hátoldaldalainak felhasználásával a világ sokszínűségének hangsúlyozása.

5 perc	Színkeverés a természetben (Minden mindennel összefügg). -Melyik plüss melyik másik plüssel alkothat párt? -Keress a plüssöknek egy párt a másik színcsoportból! -Mi történik, ha ők találkoznak? -Hogyan kapcsolódhatnak össze? Milyen szín alakulhat ki az ő találkozásukból? Pl.: Mi lesz, ha a kék víz (hal) és a sárga napfény találkozik? >Zöld erdő (a koala lakhelye).	Tanítói problémafelvetés. Kérdésfeltevés.	Plüss állatkák párosítása, csoportosítása a kérdésfeltevés alapján.		Ez játék megtanítja a gyerekeknek, hogy a természetben minden mindennel összefügg.

20 perc	Szivárványos tudósok -A világon sok olyan tudós él/élt, aki segíthet nekünk a világ sokszínűségének megismerésében. Ismerjünk meg 6 tudóst! Játsszuk el az ő küldetésüket! 1. Carl von Linné – a rendszerező. A gyerekek legyenek „Linék, és adjanak az állataknak két szóból álló vicces nevet, az állatok tulajdonságainak megfelelően! Pl.: lassú koala 2. Charles Darwin – a felfedező. Miért ilyen a plüssöm? A gyerekeknek ki kell találniuk, hogy miért olyan a plüssük, amilyen. Mondjanak erre egy állítást! 3. Jane Goodall – az erdő követe, megfigyelő. A gyerekek pár percig csendben figyeljék meg a plüssállatukat, majd mondjanak róla egy titkos	Csoportos játékok tanítói irányítással.	A plüssállatok vicces elnevezése.	Tudósokról képek kivetítése. Munkásságukról készült kártyák. 2.számú melléklet	A játékok szabadon választhatóak és variálhatóak. Időkerettől függően: egy, vagy több tudós megismerése, egy vagy több játék eljátszása ajánlott.
---------	---	--	--	---	--

tulajdonságot, amit csak ők vettek észre! 4. Hermann Ottó – a halak és madarak ismerője, a nagy nyomozó. 5 gyereket kiküldünk a teremből. 5 plüssfigurát elrejtünk a teremben. Feladat a figurák megkeresése nagyon csendben, hogy ne ijesszük meg őket. 5. Csányi Vilmos – a gondolatolvasó. -Beszéljess a plüssöddel! A gyerekek üljenek körbe! A plüsst tegyék le magukkal szemben! Tegyenek fel egy kérdést, majd válaszolják is meg azt a plüssállatuk nevében. 6. Fekete István – a természet krónikása, megfigyelője. Mi van a hátizsákban? Tárgyak összegyűjtése egy hátizsákban: távcső, háló, fakéreg, kulacs, bicska, iránytű...	Az állatok tulajdonságainak megmagyarázása. Az állatok titkos tulajdonságainak megfogalmazása. Az elrejtett állatfigurák megkeresése „Hideg-meleg” játékkal.		
--	---	--	--

	A gyerekek kihúznak egy tárgyat, és elmondják, hogy hogyan segítheti ez a tárgy a természettudóst a munkájában, hogyan segítheti a tárgy a világ sokszínűségének megismerését.		„Beszélgetés” a plüssfigurával. Gondolatok megfogalmazása, megosztása a többi tanulóval. Tanulói gondolatok megfogalmazása.		
5 perc	A foglalkozás zárása. Közös ima az állatokért.	Tanítói irányítás.	Közös imádkozás.	Albert Schweitzer: Ima az állatokért (részlet). 3.számú melléklet	

1.számú melléklet:

Koboldcápa	Madagaszkári tanrek	Okapi	Tengeri disznó	Papagájhal	Koala
					

Képek forrása:

<https://szabadujsag.sk/szines/furcsa-allatok-a-koboldcapa>

<https://madagaszkarutazas.hu/az-extrem-kulseju-savos-tanrek/>

<https://www.marylandzoo.org/animal/okapi/>

https://erdekesvilagunk.blog.hu/2020/08/30/5_kulonos_melytengeri_eloleny

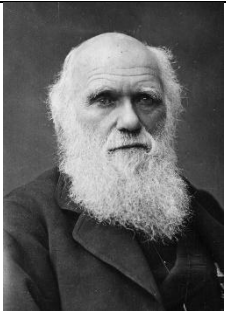
<https://shop.acropora.hu/spl/479048/Papagajhalak>

<http://ausztralia.network.hu/kepek/allatvilag/koalamaci>

(Utolsó letöltés: 2026. 05. 06.)

2.számú melléklet:

Tudósok a sokszínű világunkért.

 Carl Linne	Svéd természettudós, botanikus, a tudományos rendszertan megalapítója. Ő vezette be, hogy minden élőlénynek két neve legyen. https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/termeszettudomanyok/biologia/biologia-10-evfolyam/a-rendszertan-neves-tudosai/linne-carl (Utolsó letöltés: 2026. 05. 06.)
 Charles Darwin	Charles Robert Darwin angol természettudós, a biológiai evolúció felismerője, egyúttal névadója (darwinizmus). https://hu.wikipedia.org/wiki/Charles_Darwin (Utolsó letöltés: 2026. 05. 06.)
 Jane Goodall	Dame Jane Goodall angol etológus, antropológus és primatológus. A csimpánzok szociális és családi életének legismertebb kutatója, a Jane Goodall Intézet és a tanzániai Gombe Nemzeti Park igazgatója. https://adiwildlifesanctuary.org.za/2025/10/02/jane-goodall-1934-2025/ (Utolsó letöltés: 2026. 05. 06.)

 Herman Ottó	Herman Ottó magyar természetkutató, zoológus (ornitológus, ichthiológus, arachnológus), néprajzkutató, régész és politikus. Sokoldalúsága előtt tisztelegve az utolsó magyar polihisztornak és a madarak atyjának is nevezték. https://www.hermanottointezet.hu/herman-otto (Utolsó letöltés: 2026. 05. 06.)
 Csányi Vilmos	Csányi Vilmos biológus, biokémikus, etológus, egyetemi tanár. Fő kutatási területe az állati és emberi viselkedés, valamint a biológiai és a kulturális evolúció kérdései. Kutyákon folytatott etológiai vizsgálatokat. https://openbooks.hu/szerzo/csanyi-vilmos/?srsltid=AfmBOorSLoz_1wT1opblDJHcpLO7NEC0QPLDak943jLYW6t3QM_V7N1-Z (Utolsó letöltés: 2026. 05. 06.)
 Fekete István	Fekete István magyar író, számos regény, ifjúsági könyv és állattörténet írója, az „erdész-vadász irodalom” egyik legismertebb művelője. https://www.life.hu/just-life/2025/01/fekete-istvan-125-eve-szuletett (Utolsó letöltés: 2026. 05. 06.)

3.számú melléklet:

Albert Schweitzer:

Ima az állatokért

(Részlet)

„Ó Istenem, hallgasd meg szerény imánkat
barátainkért, az állatokért, ...
a velük foglalkozóknak... adj együttérző szívet,
gyengéd kezet és kedves szavakat!
Segíts, hogy igaz barátai lehessünk az állatoknak,
és így megoszthassuk velük az irgalmasság áldását.”

<https://www.google.com/search?q=Ima+az+%C3%A1llatok%C3%A9rt>

(Utolsó letöltés: 2026. 05. 06.)